

Návrh rozhodnutia o schválení Zmluvy o implementácii mimoriadnych opatrení na elimináciu dopadu nárastu cien elektrickej energie na vybrané skupiny odberateľov

1. Navrhuje sa, aby vláda SR rozhodla o schválení Zmluvy o implementácii mimoriadnych opatrení na elimináciu dopadu nárastu cien elektrickej energie na vybrané skupiny odberateľov (ďalej len „**Zmluva**“), ktorá implementuje a nadväzuje na Memorandum o porozumení o implementácii mimoriadnych opatrení na elimináciu dopadu nárastu cien elektrickej energie na vybrané skupiny odberateľov zo dňa 16.2.2022 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 16.2.2023 (Memorandum o porozumení o implementácii mimoriadnych opatrení na elimináciu dopadu nárastu cien elektrickej energie na vybrané skupiny odberateľov v znení Dodatku č.1 spolu ďalej len „**Memorandum**“).
2. Navrhované znenie Zmluvy tvorí prílohu tohto materiálu.
3. Zmluva predpokladá potrebu schválenia jej obsahu zo strany Európskej komisie v nadväznosti na čl. 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a vydanie rozhodnutia o všeobecnom hospodárskom záujme zo strany MH SR, ktoré bude v súlade s obsahom Zmluvy.
4. Zmluvnými stranami sú
 - a) Slovenská republika, v mene ktorej konajú Ministerstvo hospodárstva SR („**MH SR**“) a Ministerstvo financií SR („**MF SR**“),
 - b) Slovak Power Holding, B.V. („**SPH**“) za majoritnú časť akcionárskej štruktúry,
 - c) Slovenské elektrárne, a.s. („**Slovenské elektrárne**“) ako výrobca elektrickej energie a
 - d) Slovenský plynárenský priemysel, a.s. ako Agent („**SPP**“ alebo „**Agent**“).
5. Predmetom Zmluvy je
 - a) záväzok spoločnosti Slovenské elektrárne ponúknuť SPP ako Agentovi na predaj elektrinu vyrobenú v zariadeniach spoločnosti Slovenské elektrárne v produkte baseload pre domácnosti v Slovenskej republike
 - v roku 2023 za cenu 61,2077 EUR/MWh v úhrnom množstve elektrickej energie, vyrobenej od účinnosti Zmluvy do 31.12.2023, ktoré nebude v rozhodnom čase (aktuálna hodnota sa uvedenie v čase podpisu Zmluvy) zazmluvnený v prospech tretích subjektov, maximálne však do rozdielu medzi tzv. maximálnym množstvom elektriny za rok 2023 (predstavujúce 5,79 TWh s navýšením 0,03 TWh za každý mesiac od prípadného spustenia jadrového zdroja EMO3 do prevádzky) a už dodanou elektrickou energiou na základe rozhodnutia vo všeobecnom hospodárskom záujme (ďalej len „**VHZ**“) na rok 2023,
 - v roku 2024 za cenu 61,2077/MWh v úhrnom množstve elektrickej energie 5,79 TWh s navýšením 0,03 TWh za každý mesiac od prípadného spustenia jadrového zdroja EMO3 do prevádzky (t.j. v maximálnom množstve 6,15 TWh za rok 2024),
 - b) záväzok spoločnosti Slovenské elektrárne kompenzovať nedodanú časť z maximálneho množstva elektriny za rok 2023 zníženú o hodnoty bližšie stanovené v Zmluve (množstvo už dodanej elektriny podľa VHZ, množstva už dodanej elektriny podľa tejto Zmluvy, množstvo, ktoré nebolo dodané z dôvodu okolností tzv. vyššej moci (ako je zadaná v Zmluve), množstvo, o ktoré bolo znížené plnenie z dôvodov na strane SR alebo Agentu a množstva rovnajúceho sa zápornému rozdielu medzi maximálnym množstvom elektriny za rok 2023 a zistenou reálnou spotrebou domácností v roku 2023),

- c) záväzok Slovenskej republiky, aby MH SR a ani MF SR nebránili spusteniu nových jadrových zdrojov EMO 3 a 4 a aby v rámci svojich možností v maximálnej miere podporovali ich spustenie,
 - d) záväzok Slovenskej republiky, aby MH SR a ani MF SR nevyvíjali a ani nepodporovali žiadnu iniciatívu k Zavedeniu dane (ako je tento pojem zadefinovaný v Zmluve) v období do 31.12.2025 alebo aj v neskoršom období, pokiaľ by sa negatívny finančný dopad na Slovenské elektrárne vzťahoval na obdobie od uzavretia tejto Zmluvy kedykoľvek do 31.12.2025 (v prípade zavádzania dane na základe právnych aktov EÚ sa má uplatňovať najnižšia možná hranica dane s čo najmenším zaťažením pre Slovenské elektrárne),
 - e) záväzok Slovenskej republiky preukazovať skutočné dodanie elektrickej energie domácnostiam (malo by sa to realizovať podľa údajov OKTE).
6. Povinnosť kompenzácie Slovenských elektrární zo strany štátu nastupuje v prípade Zavedenia dane, ak výška skutočného negatívneho finančného dopadu prekročí sumu 10.000.000,- EUR. V takomto prípade vzniká spoločnosti Slovenské elektrárne aj právo odstúpiť od Zmluvy (bod 3.5.2 Zmluvy).
7. Pojem „Zavedenie dane“ je v Zmluve zadefinovaný ako zavedenie, zvýšenie, sprísnenie prípadne rozšírenie uplatňovania akejkoľvek existujúcej alebo novej dane, odvodu, poplatku, špecifickej platby alebo regulácie, ktoré bude vyplývať z účinného všeobecne záväzného právneho predpisu alebo vykonateľného individuálneho právneho aktu a ktoré by malo negatívny finančný dopad pre Slovenské elektrárne. Za Zavedenie dane sa nepovažujú opatrenia, pokiaľ sa týkajú výlučne dane z príjmov právnických osôb, dane z pridanej hodnoty, dane z nehnuteľností, miestnych poplatkov, odvodov do sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní, ktoré za zamestnancov znáša zamestnávateľ pri výplate príjmov zo závislej činnosti, spotrebných daní, dane z poistenia (pri platbách poistného mimo EÚ), dane z motorových vozidiel a všetkých ostatných všeobecných daní, pokiaľ sa ktorékoľvek z vyššie uvedených daní vzťahujú všeobecne aj na ostatné podnikateľské subjekty pôsobiace mimo sektora energetiky alebo regulovaných odvetví.
8. Pri kompenzácii sa dopláca trhovú cenu vo výške rozdielu, o ktorý prevyšuje trhovú cenu elektriny v Zmluve dohodnutú cenu 61,2077 EUR/MWh, avšak maximálne vo výške Skutočného negatívneho finančného dopadu (ako je tento pojem zadefinovaný v Zmluve) Zavedenia dane pre Slovenské elektrárne.
9. V prípade zániku Zmluvy z dôvodu neuhradenia dohodnutej ceny Agentom riadne a včas majú Slovenské elektrárne nárok na doplatenie rozdielu trhovej ceny platnej v čase uzatvárania Zmluvy a aktuálnej trhovej ceny elektrickej energie platnej v rozhodnom čase zániku Zmluvy (v prípade, ak aktuálna cena bude nižšia ako pôvodná trhovú cenu).
10. Rozhodným právom Zmluvy je právo Slovenskej republiky. Prípadné spory sa budú riešiť arbitrážou podľa pravidiel rozhodcovského konania Medzinárodnej obchodnej komory.
11. Odstúpenie od Zmluvy:
- a) Slovenská republika má podľa bodu 7.9.1 Zmluvy právo na odstúpenie od Zmluvy v prípade porušenia povinnosti dodať elektrickú energiu podľa podmienok Zmluvy zo strany Slovenských elektrární.
 - b) Slovenské elektrárne majú právo na odstúpenie od Zmluvy predovšetkým v prípade Zavedenia dane (bod 3.5.2 Zmluvy), v prípade ak dôjde k zavedeniu VHZ alebo iného opatrenia, ktoré nebude v súlade so Zmluvou (bod 7.5.2 Zmluvy).

12. K zániku povinností dodať elektrickú energiu v rokoch 2023 a 2024 (podľa bodov 2.1 a 2.2 Zmluvy) Slovenským elektrárnám dôjde v prípade, ak dôjde k zániku Zmluvy o dodávke elektriny z dôvodu absencie riadnych úhrad za dodávku elektrickej energie (bod 2.5.1 Zmluvy).

13. Právne riziká predkladaného materiálu:

- a) Objektívna zodpovednosť štátu za porušenie Zmluvy a riziko porušenia záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy štátnymi orgánmi mimo vplyv a kompetenčnú pôsobnosť MH SR a MF SR (jedná sa najmä o Národnú radu SR a zákonodarnú iniciatívu poslancov). Takéto porušenie Zmluvy môže znamenať porušenie tzv. osobitných záväzkov SR podľa medzinárodných zmlúv o ochrane investícií. MF SR počas rokovaní požadovalo v Zmluve výslovne uviesť, že Zmluva nevytvára takéto osobitné záväzky, avšak SPH ako majoritný akcionár Slovenských elektrární takéto ustanovenie odmietol, argumentujúc že takáto klauzula vytvára nástroj na riešenie prípadného sporu pre akcionárov SE aj v prípadoch, MH SR a MF SR nebudú schopné v rámci svojich kompetencií zabrániť prijatiu legislatívy, ktorou dôjde k porušeniu Zmluvy (Zavedeniu dane).
- b) Ustanovenie bodu 2.4.3. Zmluvy ohľadne nesankcionovania Slovenských elektrární pre neplnenie povinností podľa VHZ považuje MF SR za neplatný (sankcie ukladá MH SR).